USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobců: **a) K. K.**, **b) nezl. M. K.**, zastoupen zákonnou zástupkyní žalobkyní a), zastoupeni JUDr. Miroslavem Mlčákem, advokátem se sídlem Pod Hůrkou 758, Klatovy, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 5. 2021, č. j. 60 Az 69/2019 - 83,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobců advokátovi JUDr. Miroslavu Mlčákovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 6.365 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 5. 11. 2019, č. j. OAM-430/ZA-ZA11-LE26-2018, žalovaný neudělil žalobcům mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobci podali proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 21. 5. 2021, č. j. 60 Az 69/2019 - 83. Rozsudek krajského

soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatelé nesouhlasili s posouzením právní otázky krajským soudem ohledně neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Důvody pro udělení tohoto typu azylu stěžovatelé spatřují ve zdravotním stavu nezletilého stěžovatele b) a dále i v horší kvalitě zdravotních služeb na Ukrajině oproti zdravotním službám poskytovaným na území České republiky. Zdravotní stav stěžovatele b) v době před podáním žádosti o azyl (operace srdce), jakož i jeho aktuální zdravotní stav (nezbytnost pravidelných kontrol), stěžovatelka a) krajskému soudu doložila. Navíc stěžovatelé doložili, že jejich manžel, respektive otec, pan R. K. žije dlouhodobě a legálně na území České republiky, je společníkem a jednatelem obchodní společnosti, která řádně na území České republiky podniká. Společně všichni jako rodina bydlí v pronajaté nemovitosti v Železné Rudě a nezletilý stěžovatel b) zde navštěvuje i mateřskou školku.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelů ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelé ve své argumentaci nevyložili žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] Stěžovateli tvrzené zdravotní důvody směřují k možnosti udělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany. Institutem humanitárního azylu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (např. rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které jsou obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, tím však není lepší zdravotní péče (srov. rozsudek ze dne 26. 7. 2007,

č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). K situacím, kdy žadateli o mezinárodní ochranu, který trpí závažnou nemocí, může hrozit skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud dostatečně vyjádřil rozsudku ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89, z nějž jasně plyne, že musí jít o závažnou, akutně hrozící nemoc, přičemž v zemi původu není pro žadatele dostupná potřebná zdravotní péče. Jak vyplývá z usnesení téhož soudu ze dne 30. 7. 2015, č. j. 4 Azs 105/2015 - 22, mezinárodní ochrana může být cizinci poskytnuta i z důvodu jeho nepříznivého zdravotního stavu, ale pouze tehdy, pokud by návrat do země původu (tj. státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu posledního trvalého bydliště) cizince přímo ohrozil na životě, tj. pokud by představoval skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem poukazuje na to, že stěžovatelka a) v průběhu správního řízení uvedla, že ona i její syn - stěžovatel b) - jsou zdravotně zcela v pořádku, syn pouze užívá vitamín D. Dále z jejích výpovědí vyplynulo, že se syn narodil předčasně v šestém měsíci těhotenství a že mu byla na Ukrajině poskytnuta veškerá potřebná lékařská péče, díky které její syn předčasné narození bez problémů a zdravotních následků přežil. Z podkladů, které v průběhu soudního řízení o podané žalobě zaslala krajskému soudu, pak vyplývá, že stěžovatel b) prodělal po narození na Ukrajině operaci srdce a od té doby je pravidelně kontrolován jeho zdravotní stav. Jiné problémy nemá. Na základě uvedených skutečností lze uzavřít, že stěžovatel b) nemá žádnou závažnou, akutně hrozící nemoc, která by odůvodňovala udělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany. Z tvrzení samotné stěžovatelky a) pak vyplývá, že na Ukrajině měl její syn přístup k adekvátní zdravotní péči. Samotný fakt, že zdravotnictví na Ukrajině je na jiné úrovni, než zdravotnictví v České republice nedokládá nutnost udělit stěžovatelům mezinárodní ochranu ve smyslu zákona o azylu.

[8] K tvrzení stěžovatelů, že důvodem pro udělení humanitárního azylu je rovněž skutečnost, že na území České republiky sdílejí společnou domácnost s manželem stěžovatelky a) a otcem stěžovatele b), lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, v jehož právní větě je uvedeno, že *„Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*

[9] Na závěr Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 57). Stěžovatelé si nemohou zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatelé ve správním řízení sami uvedli, že usilují o legální pobyt v České republice.

Pokud mají stěžovatelé zájem setrvat v České republice a žít zde, je třeba, aby o to usilovali prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

[10] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[11] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Ustanovenému zástupci stěžovatelů Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden společný úkon právní služby při zastupování dvou osob - doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 4.960 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 ve spojení s § 12 odst. 4 advokátního tarifu), k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 1.105 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 6.365 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu